

**Meddelelse om Fund
af adskillige for Faunaen nye og af nogle
kjendte, sjældne Biller.**

af

Joh. P. Johansen.

Myrmecopora sulcata Kiesw.

Slægten *Myrmecopora* Saulcy (se Seidlitz: Faun. Balt. p. 100) har man hidtil kun kjendt fra det sydlige Europa og England, hvor den findes repræsenteret ved 6 Arter, af hvilke to: *M. wida* og *M. sulcata* lever paa Englands Kyster under Tang. Det var derfor en særlig Overraskelse, da Hr. Skolebestyrer Jørgensen, Odense, i Nærheden af Faaborg og paa Lyø under Tang i Aug. 1901 opdagede en lille Aleocharin (kun i to Expl.), der formentlig maatte høre til denne hidtil i Danmark ukjendte Slægt. Da der i de her brugelige Haandbøger ikke findes udførligere Beskrivelser af *Myrmecopora*-Slægten og dens Arter, kunde vi kun med Sikkerhed afgjøre, at den fundne Art ikke var *Myrmecopora wida*, af hvilken Hr. Ingeniør C. Engelhart har nogle Stkr. i sin engelske Samling. Ved Hr. Engelhart's villige Medvirken lykkedes det at laane et Expl. i British zool. Museum af *Myrmecopora sulcata* Kiesw., hvilken vi havde Formodning om, at det maatte være. Ved Sammenligning kunde det ogsaa med Sikkerhed slaas fast, at de af Hr. Jørgensen fundne Expl. er denne Art, hvis Forekomst ved vore (sydlige) Kyster altsaa er en Kjendsgjærning. Foruden de to Stkr. fra Faaborg og Lyø har Hr. Jørgensen senere, Aug. 1902, paa Stranden ved Bandholm under Tang taget et enkelt Stk. til.

Thiasophila canaliculata Muls. et Rey.

Max Bernhauer: Die Staphyliniden d. paläarktischen Fauna. II. 32.

Da jeg i sin Tid gjennemsaa afdøde Konservator Løvendal's Samling af Aleochariner, fandt jeg ogsaa deri en lille Række af en *Thiasophila*, der ikke faldt fuldt sammen med nogen af de to kjendte Arter. Det lykkedes mig den Gang ikke at faa Arten bestemt, men jeg fik Lov til at beholde fire Stkr. Disse har jeg nu ved Hjælp af Max Bernhauer's ovennævnte nye Værk bestemt som *Th. canaliculata* Muls. et Rey. Som de kjendte Arter af samme Slægt er denne en afgjort Myrmecophil; Løvendal mente at have fundet de to Stkr. i Dyrehaven hos *Formica rufa*, de to andre hos *Form. exsecta*. Efter Wasmann skal den kun findes hos sidstnævnte Myre; men det kunde jo tænkes, at Løvendal i første Tilfælde havde forvexlet *F. exsecta* med *F. rufa*, hvis mindre Former den jo ogsaa ligner. Jeg tillader mig at henlede de samlende Coleopterologers Opmærksomhed paa *Thiasophila canaliculata* og dens Gjæsteforhold til Myrer.

Hygropora cunctans Er.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 132. Seidlitz: Faun. Balt. 461. Max Bernhauer: Die Staphyliniden. II. 126.

Det eneste Stk. af denne *Oxypoda*-lignende Art, som jeg hidindtil har set, har jeg selv fundet ved Bredden af en lille Mosedam i Lundby Bakker ved Aalborg. I flere Aar har det staaet ubestemt i min Samling; M. Bernhauer's ovennævnte Værk har hjulpet mig til at faa Bestemmelsen slaaet tilfredsstillende fast.

Oxypoda rufa Kr.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 170. M. Bernhauer: Die Staphyliniden II. 104.

Ogsaa af denne Art ejer jeg kun et enkelt ældre Stk., om hvis Oprindelse jeg ikke kan give Oplysning. Jeg mente tidligere, at det mulig kunde være *Ox. islandica* Kr. (s. Fort.

p. 43), men M. Bernhauer's nævnte Værk har overtydet mig om, at det er *Ox. rufa*, der staar *islandica* Kr. meget nær, men er større.

Oxypoda abdominalis Mannh.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 172. Seidlitz: Faun. Balt. 459. M. Bernhauer: Die Staphyliniden II. 103.

I Hvorup Sandbakker, nord for Aalborg, har jeg fundet 3 Stkr. af denne ny *Oxypoda* ved at sigte Mos og oprevne Græstotter; et fjerde Stk. har jeg fra Ræbild Bakker ved Skørping, syd for Aalborg, taget under Mos paa tør Hede-bund; begge Findetider er i Aug.

Oxypoda recondita Kr.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 182. M. Bernhauer: Die Staphyliniden II. 92.

Et enkelt Expl. har jeg fundet i Vang Skov i Vendssyl ved at sigte Træsmuld af en hul Stub, Septbr. 1888, et andet har jeg fundet i Mulden i et hult Træ ved Hillerød, Maj 1902, og et tredje Stk., fra Knudshoved, har jeg set blandt nogle Staphyliner, som tilhørte Hr. Engelhart. Arten er sikkert meget sjælden, om end udbredt.

Homalota nigrifrons Er.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 267. Seidlitz: Faun. Balt. 422: *Plataræa melanocephala* Heer.

I Brødeskov ved Hillerød kætsede jeg et Stk. af denne Art i Aug. 1902; et andet fandt jeg i April 1903 i min Have i et hult Æbletræ. Den ligner *Hom. brunnea* Fbr., men adskiller sig dog fra denne derved, at Hovedet mellem Punkterne er fint netridset, medens det hos *H. brunnea* er glat; ♂ af *nigrifrons* har desuden ingen ydre Kjønsmærker, medens *brunnea*'s ♂ har 4 Tænder paa Bagkroppens 7de Dorsalplade.

Homalota exarata Sharp.

Sharp: Revision of Brit. Spec. of Homalota 186.

Professor Wüstnei, Sønderborg, sendte mig for nogle Aar siden til Bestemmelse en Del Staphyliner, fundne omkring

Sønderborg; deriblandt fandtes 2 ♂ af nævnte Art, som jeg fik Lov at beholde. Ifølge Sharp skal Arten især findes hos *Lasius fuliginosus*.

Homalota triangulum Kr.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 273. Seidlitz: Faun. Balt. 434. Sharp: Rev. of Brit. Hom. 198.

De Exemplarer, som jeg anser for at være *Hom. triangulum* Kr., er fundne dels af Johs. Andersen (Haderslev) i *Cossus*-Smuld i Popler ved Horsens, Aug. 1901, dels af Kmhr. Fabritius Tengnagel ved Vejle, ligeledes i Popler; selv har jeg taget et enkelt Stk. i Opskyl ved Furesø. Da adskillige af de undersøgte Dyr var mindre vel udviklede og præparerede, anser jeg foreløbig Bestemmelsen for noget usikker.

Foruden de ovennævnte tre Homaloter har jeg i min Samling adskillige Stkr. staaende, dels af ældre, dels af yngre Oprindelse, som det hidindtil ikke er lykkedes mig at faa fyldestgjørende bestemt. Der er utvivlsomt blandt disse adskillige for vor Fauna nye Arter, og jeg haaber med Tiden ved samstemmende nye Fund og ved Adgang til nyere og fyldigere Haandbøger at komme til Klarhed over, hvilke Arter disse Stkr. tilhører.

Placusa humilis Er.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 332. Seidlitz: Faun. Balt. 440.

Under Bark paa Granstammer, der var angrebne af *Tomicus typographus*, og i dennes Boregange og Boresmuld fandt jeg i August 1902, i Store Dyrehave ved Hillerød, en lille Række af denne hos os nye *Placusa*, af hvilken Slægt vi hidtil kun har kjendt *Plac. infima* i faa Expl. Det er ikke usandsynligt, at der under Bark paa angrebne Gran og Fyr i vore Skove ved nærmere Undersøgelse vil kunne findes flere Arter af samme Slægt, der i Sverige er repræsenteret ved 5 Arter og i Tyskland ved mindst lige saa mange.

Oligota apicata Er.

I min Fortegnelse over Aleochariner er Bestemmelsen af nævnte Art betegnet som noget usikker, vistnok fordi de i sin Tid undersøgte Expl. var mangelfuldt opklæbete. Det er senere lykkedes mig selv at finde 3 Stkr., som utvivlsomt er denne Art, i Skørping Skov ved Aalborg under Bark paa en Bøgestub, Maj 1897.

Tachinus bipustulatus Fbr.

Kraatz: Ins. Deutschl. II. 409. Seidlitz: Faun. Balt. 403.

I Aug. 1902 fik jeg fra Discipel H. Gottlieb, Horsens, tilsendt noget Poppelsmuld fra *Cossus*-Angreb, i hvilket der fandtes en Snes Stkr. af denne smukke *Tachinus* sammen med *Homalota cinnamomea* og *Silusa rubiginosa*. Dyret var dog tidligere opdaget sammesteds af Johs. Andersen, Haderslev, og ved Varde af Jensen-Haarup og Rye, ligeledes i angrebne Popler.

Stenus littoralis Thoms.

Thomson: Skand. Ins. II. 38. Seidlitz: Faun. Balt. 369.

Fra *Stenus opticus* adskiller denne Art sig derved, at Bagføddernes 2det Led kun er halvt saa langt som 1ste, og at Benenes Farve er sort, medens hos *Stenus opticus* 2det Led er næsten lige saa langt som 1ste og Benene rødbrune. Den synes at være udbredt og ret almindelig, navnlig om Foraaaret i Opskyl; jeg har saaledes jævnlig taget den omkring Aalborg, ved Hillerød o. fl. St., medens jeg kun sjældent har fundet *St. opticus*.

Stenus grandiceps Thoms.

Thomson: Skand. Ins. II. 37. Seidlitz: Faun. Balt. 363.

Jeg har to Stkr. fra Aalborgegnen, som jeg anser for denne Art eller Form (se Seidlitz).

Omalium sulculus Steph.

Seidlitz: Faun. Balt. 342: *Acrolocha sulculus*. Steph.

I nogle større Svampe i min Have, henlagte som Lokkemad for Staphyliner, fandt jeg i September et enkelt Stk. af denne Omalin og nogle Dage senere et andet paa Stranden ved Gilleleje under Exkrementer.

Agathidium confusum Bris.

Reitter: Ins. Deutschl. III. 2. S. 350. Seidlitz: Faun. Balt. 300.

Under Kvas i min Have fandt jeg et enkelt Stk. i Aug. 1902; maaske findes den i Samlinger sammenblandet med andre Agathidier.

Ptenidium Gressneri Er.

Erichson: Ins. Deutschl. III. 1. S. 38; Seidlitz: Faun. Balt. 289.

Af denne forholdsvis anselige og smukke *Ptenidium* har jeg ved Sigtning af Indholdet af en hul Stub i Tirsdagskov ved Hillerød, Maj 1902, fundet to Stkr. Den skal (kun) forekomme hos Myrer, og det er ogsaa nok muligt, at Stubben havde været beboet af Myrer, eftersom jeg i Smuldet saa flere *Form. fusca*. Arten er if. Thomson ogsaa funden i Skaane.

Ptenidium formicetorum Kr.

Seidlitz: Faun. Balt. 290.

En Række fra Myretuer hos *Form. rufa* i Skovene ved Hillerød, Septbr. 1902; den er vistnok overalt at træffe i *Form. rufa's* Tuer.

Cryptophagus cylindrus Kiesw.

Seidlitz: Faun. Balt. 258.

Hr. Lærer Andersen, Haderslev, har velvilligt overladt mig et enkelt Stk. af denne Cryptophag, som han har fundet i Trelde Skov ved Fredericia, Juni 1899.

Lathridius nanulus Mannh.

Bose: Die Käfer Deutschl. 273.

Af denne meget lille, men ejendommelige *Lathridius* har

jeg fundet to Stkr.: det ene i en Myretue hos *Form. rufa* i St. Dyrehave, det andet under tørt Kvas i min Have, Juli og Septbr.

Corticaria crenicollis Mannh.

Seidlitz: Faun. Balt. 246.

Blandet med mange *Cort. longicollis* fandt jeg i en ældre Tue hos *Form. rufa* nogle Stkr. af denne nye Art. Paa Grund af dens store Lighed med *C. longicollis* overses den let. *Cort. longicollis* skal kun findes hos Myrer (*Form. rufa*) og kun der har jeg ogsaa fundet den; dog omtaler Løvendal ikke i sin Fortegnelse dette dens Forhold til Myrer. Om den nye Art ogsaa særlig findes i Myretuer, ved jeg endnu ikke.

Foruden ovenomtalte helt nye Arter skal jeg endnu tillade mig at meddele nogle Fund af adskillige andre, der vel er nævnte i tidligere Fortegnelser, men kun tagne faa Gange og mest enkeltvis:

Haploglossa rufipennis Kr.

Sammen med Hr. Holstebroer fandt jeg en Række i et hult Egetræ ved Bremersvold, i hvilket der endnu var en Del Rester af en Uglerede. Som de andre Arter af denne Slægt indfinder den sig altsaa ogsaa ved Fuglereder, skjønt den ellers oftest skal være funden hos Myrer (Thomson og Kraatz).

Oxypoda incrassata Muls.

Et enkelt Stk. ved Svampe i Præstevangen ved Hille-rød, Septbr. 1903.

Oxypoda amoena Fairm.

En Række i dybt, muldnende Løv i Hestehaven, Hille-rød, ved Bredden af en Skovsø, Oktbr. 1903.

Homalota granigera Kiesw.

Tre Stkr. ved Hillerød ved Svampe og i hule Trær, Septbr. 1903.

Homalota soror Kr.

I et hult Frugttræ i Frederiksborg Slotshave med Rester af en Fuglerede fandt jeg to Stkr. af denne sjældne Art, som jeg længe har søgt. Dens store Lighed med *Hom. anatis* kan let forårsage, at den overses.

Homalota ravilla Thoms.

I Fortegnelsen over Aleochariner er Bestemmelsen af denne Art omtalt som noget usikker paa Grund af, at det den Gang foreliggende eneste Stykke var defekt. Nu har jeg selv havt Held til at finde flere Stkr. af *H. ravilla* Thoms. ved Frederiksværk i Svampe paa Elmetræer, Aug. 1903, og jeg kan derfor yderligere stadfæste, at den findes hos os.

Homalota scapularis Sahlb.

Et enkelt Stk. i en Skovmose, sigtet af Løv og Mos, ved Hillerød, Oktbr. 1902.

Homalota cinnamoptera Thoms.

Oftere ved Hillerød i Svampe og under Gjødning. Foraar og Efteraar.

Schistoglossa viduata Er.

Flere Gange i Opskyl fra Teglgårds Sø ved Hillerød, April og Maj.

Catops colonoides Kr.

Et enkelt Stk. tog jeg i et hult Æbletræ i Frederiksborg Slotshave, hvori der ogsaa fandtes Spor af Myrebo og Fuglerede, Maj 1903; men en hel Række fandt Holstebro og jeg i et hult, fældet Egetræ ved Bremersvold, Lolland, i hvilket der var en gammel Uglerede. Denne Art har ellers Ord for at opholde sig hos Myrer, men at den ogsaa kan findes i Fuglereder i hule Træer, og at den der maaske bedst bør søges, derom er der altsaa nu mere end en Formodning.